

Beszámoló

**a Gondozási Központ 2021. évi
tevékenységéről**

Készítette: Papp Alexandra
intézményvezető

Pétfürdői Gondozási Központ szakmai beszámolója a 2021-es évről

Személyi feltételek biztosítása:

A Gondozási Központ minden szakfeladatán a munkához mérten optimálisak a személyi feltételek, megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Tárgyi feltételek biztosítása:

Az intézmény minden szakfeladatán rendelkezik mindazon tárgyi feltételekkel, amelyek lehetővé teszik a szakszerű és színvonalas munkavégzést.

I. A Családsegítő Szolgálat tevékenysége:

A családsegítő szakmai tevékenységét Pétfürdő településen 1 fő családgondozó látja el.

Szakmai tevékenység

A Családsegítő Szolgálat segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái, vagy krízis helyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzésében, a krízis helyzet megszüntetésében, valamint az életvezetési képesség megőrzésében. Fontos tétele a családgondozásnak, hogy úgy tudjunk segítséget nyújtani, hogy a családok megőrizték, vagy a lehetőségekhez mérten javítsák az életvezetési képességeiket.

Az intézmény szolgáltatásait Pétfürdő közigazgatási területén lakhellyel illetve életvitelszerűen a településen tartózkodó lakosok, személyek vehetik igénybe.

Mentálhigiénés tevékenységünk arra irányul, hogy képessé tegyük az embereket az önmagunkban rejlő erők mozgósítására, s ezáltal alkalmassá váljanak a problémáik megoldására.

A családsegítő munkatárs rendszeresen segít a pénzügyi, illetve a természetbeni támogatások hozzájutásához. Közvetít a NAV, a MÁK, a Nyugdíjfolyósító intézet, a Munkaügyi Központ, a Kormányhivatalok és a kliens között.

2021-ben a még érvényben lévő veszélyhelyzet ellenére rendszeressé váltak ismét a kliensekkel történő találkozások. Az idősebb korosztály, akikkel a családsegítő folyamatosan kapcsolatban áll, nehezen élték meg a 2020. év második negyedében történő telefonos kapcsolattartását, a személyes találkozások mellőzését. A családlátogatások ennél a korosztálynál különös felszabadulást és megkönnyebbülést okozott.

A tavalyi évben már 206 esetben történt találkozás a kliensekkel. A klienskör nagy része továbbra is inaktív, álláskereső vagy munkanélküli státuszú.

Az intézményünkben nyilvántartásba vett és megforduló munkanélküliek nagy része az elmúlt évekhez hasonlóan középkorú, vagy nyugdíj előtt álló.

Szintén gyakori az életviteli, családi-kapcsolati gondok, anyagi nehézség, mentális betegség.

2021-ben három pszichiátriai-, illetve szenvedélybeteg klienssel foglalkozott a családgondozó.

A leggyakoribb szolgáltatásnyújtás az ügyintézés mellett a mentális gondozás, támogatás, megsegítés. Ezeket segítő beszélgetés formájában kapták meg a gondozottak.

Szabadidős és prevenció programok szervezése

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat 2021-s évben megtartotta a hagyományos Családi nap rendezvényét, illetve intenzív foglalkoztató hetet szervezett, ahol a gyermekek kirándultak, többek között, Bakonybélben, Bakonykoppányban, Csopakon, Balatonalmádiban, Gárdonyban és Sümegen. A karácsonyi játszóházban nem vettek részt, mivel év végére ismét felerősödött a járvány, így a rendezvény elmaradt.

Együttműködés más intézményekkel

A Családsegítő Szolgálat együttműködik a házi orvosokkal, a kórházi szociális munkásokkal, a helyi önkormányzat szociális ügyintézőjével, a házi gondozással, a munkaügyi központ előadóival.

II. A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége:

A Gyermekjóléti Szolgálat éves forgalma 925 alkalom, ami nem csak az intézményen belül történő segítségnyújtást, szakmai tevékenységek számát, hanem családlátogatásokat is magába foglalja.

Az év során 33 családban 53 kiskorú veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését végeztük.

A családokban jelen lévő leggyakoribb problémák továbbra is a szülők következetlen nevelése miatti működési zavarok. Az ellátásban részesülő kiskorúak többsége óvodás vagy kisiskoláskorú, illetve kamasz. Pszichológus tanácsadón résztvevők száma növekszik. A szakember tájékoztatása szerint az igénybevevő gyermekek közül a gyermekpszichiátria, illetve Nevelési Tanácsadó, Szakértő Bizottság javaslatára kerülnek a szakemberhez.

A gyermekeknél leggyakrabban jelzett problémák a magatartási, viselkedési zavarok, hiperaktivitás-figyelemzavar, szorongásos panaszok, hangulatzavarok, serdülőkori krízis jelei, serdülőkori problémás viselkedés, a pszichés fejlődés zavarai adódó másodlagos magatartási, illetve szorongásos zavarok, családi problémák nyomán induló tünetképzés. A már közel két éve tartó járványügyi helyzet bizonyos problématerületek felerősödését is magával hozta. Serdülők esetében gyakrabban találkozunk evészavarokkal, illetve alvászavarokkal, felerősödtek a szorongásos problémák, tanulási nehézségek és motivátlanság, szociális beszűkülés, illetve az iskolai agresszió jelenségei.

Sajnos a lassan két éve tartó járványnak 2021 év végére érezhetőek lettek a következményei. A korlátozások miatt beszűkültek a társas kapcsolatokat, megszűntek azok a lehetőségek, ahol a családok együtt lehettek, találkozhattak. Megváltozott a mindennapi élet, hiszen a kiszámíthatatlanság, - „vajon mi lesz? meddig tart?” – az ismeretlentől való félelem, a médiában elhangzó rossz hírek, halálos áldozatok napi szintű bejelentése, a kilátástalanság érzése miatt felerősödött a bizonytalanság. A bizonytalanság azonban félelmet, szorongást eredményezett, ami a felnőtt korosztályban is megjelentek. A felnőttek szorongása azonban átvetődik, megjelenik a gyermekekben is. A gyermeket nevelő szülők lelkiállapota meghatározza a kiskorúak és kamaszok zavarainak megjelenését. A mindennapi rutin megváltozott, kiszámíthatatlanná vált minden.

A korlátozó intézkedések mellett a karantén, az online munka, a digitális oktatás okozott még nehézséget, hiszen egy teljesen új helyzet teremtődött. Összezárva nehezebbé válik egymás elviselése, gyakorivá váltak a viták, ami szintén feszültséget okozott. Pétfürdőn családon belüli erőszakról nem érkezett jelzés, illetve nem gondoztuk ez miatt családot, azonban párkapcsolatok romlottak meg, illetve váltak nehézkessé, ami miatt alapellátásban gondozásra szorultak.

Tovább nehezítette a szorongásos tünetek megjelenését, hogy gyermekink mindennapjaiban az elmúlt két évben megjelent a betegség, illetve a halál szó, családtagjaik, rokonaik, ismerőseik örökre eltávoztak.

A kamaszok identitás fejlődésének egy fontos szakasza a szülőkről való leválás. A kortársakkal való találkozások alkalmával, azokban történő visszajelzések, megerősítések, kritikák, konfliktusok, különböző változások, szerves részei a kamasz érzelmi fejlődésének.

A kamaszok életében a legnagyobb problémát az jelentette, hogy nem találkozhattak a kortársaikkal, barátaikkal. Továbbá a személyes találkozás leszűkülése miatt, előfordult, hogy nem csak családtagjaik,

hanem barátaik, ismerőseik egészségi állapota, elvesztése miatti aggodalom és félelem is előtérbe került. A vírus helyzettel összefüggő korlátozások következményeként a fiatalok szociális kapcsolatai leszűkültek, szorongóak, depresszívek lettek.

A korlátozások enyhítésével az elmaradt nevelési tanácsadóban, gyermekpszichiátrián történő vizsgálatok megkezdődhettek, azonban tapasztalataink alapján a vizsgálatokra való bekerülés továbbra nehézkes.

2021-ben 17 családban 24 gyermeket védelembe vétel miatt gondoztunk.

Utógondozást, a nevelésbe vétel megszűnése miatt nem végeztünk. Gyermek nevelésbe vételét nem javasoltuk. Egy család egy gyermeke esetében végeztünk visszagondozást, azonban valószínű, hogy a gyermek még évekig nem lesz hazaadható, hiszen a szülő nevelési elvein nem tudott változtatni.

Továbbá egy család - egy gyermeke esetében más megye gyámhivatalával együtt működve került sor a kiskorú nevelésbe vételére.

Rendőrségi feljelentésre nem került sor, azonban egy 2020-ban elindított ügyet bűncselekmény hiányában lezártak, így a kiskorú veszélyeztetettsége nem nyert bizonyítást.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2021-ben két alkalommal hívta össze a jelzőrendszeri esetmegbeszélő csoportot, továbbá az Éves gyermekvédelmi konferencia elmaradt.

Szabadidős és prevenció programok szervezése:

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat 2021-s évben ismét megtartotta a hagyományos Családi nap rendezvényét, illetve intenzív foglalkoztató hetet szervezett, ahol a gyermekek kirándultak, többek között, Bakonybélben, Bakonykoppányban, Csopakon, Balatonalmádiban, Gárdonyban és Sümegen. A karácsonyi játszóházban nem vettek részt, mivel év végére ismét felerősödött a járvány, így a rendezvény elmaradt.

Együttműködés más intézményekkel:

A Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolatban állt a Védőnői Szolgálattal, a Bölcsődével, az óvodával, a helyi és környékbeli iskolákkal, a rendőrséggel, a polgárőrséggel, illetve a Máltai Szeretet Szolgálattal.

III. Területi-védőnők tevékenysége **Pétfürdő I – II. körzet**

A 2021. évben a Covid-19 járványügyi helyzet nagymértékben befolyásolta a családok életére. Az évek óta meglévő problémák – anyagi, lakhatási, párkapcsolati, gyermeknevelési, életmódbeli – így fokozottabban jelentkeztek. A családtagok, barátok, ismerősök az online térben tartották a kapcsolatot, ami miatt a személyes kapcsolatok lényegesen lecsökkentek, egyes esetekben megszűntek. Az online kapcsolattartás az intézményekkel, valamint a gyermekek távoktatása sok szülőnek nehézséget okozott. Egyre korábbra tehető az az életkor, amikor a gyermekek valamilyen informatikai eszközt kaptak a kezükben (okostelefon, iphon, tablet, laptop, televízió a gyermek szobájában). A gyermekekkel párhuzamosan a szülők is eszközökkel a kezükben élik a mindennapjaikat, így elvész a szülő-gyermek kapcsolat. Ennek következtében a szülő nem veszi észre a gyermek jelzéseit, és nem reagál rá, a gyermek az érdektelenség miatt egy idő után nem jelez a szülőnek. A védőnők tapasztalata szerint egyre több gyermeknél találkoznak érzelem- és viselkedésszabályozási problémával. Ezen okok miatt megemelkedett azoknak a kiskorúaknak és családoknak a száma, akiknek szakemberek segítségére lenne szüksége. A kezeletlen problémák az életkor előre haladtával súlyosbodnak, iskolás korban komoly magaratás- és viselkedés zavarokat okozva. A szülők és a gyermekek a Pétfürdői Gondozási Központban tanácsadás formájában megkaphatják a segítséget, hiszen pszichológus és szülő-csecsemő konzulens igyekszik ezeket a zavarokat kezelni.

A járvány ellenére a tanácsadások folyamatosan zajlottak. Az időpontos rendszerrel elkerülhetővé vált a zsúfoltság a várótermen belül és szervezhetőbbé vált egy-egy tanácsadás.

Az előző évhez képest a 3 és 5 éves korosztályban 3-4-szeresére növekedett a mozgásfejlődésben, beszédfejlődésben, szociális fejlődésben, látásélesség vizsgálatnál talált elváltozások száma.

A családok bezártsága, a kapcsolatok csökkentése, hiánya, karanténok, iskolai távoktatás, az ezekből fakadó nehézségek a biztonságérzet csökkenését, a feszültségek fokozódását, a szűk családon belüli nézeteltérések számának, intenzitásának fokozódását eredményezte.

A gyermekek fejlődését is nagymértékben befolyásolja a beszűkült élettér, a mozgásszegény életmód. Még azokban a családokban is változás történt, ahol egyébként a szülők különös gondot fordítanak arra, hogy a gyermekek minél kevesebb időt töltsenek a képernyő előtt. Ők szinte kivétel nélkül arról számoltak be, hogy sajnos az elveiket feladva, egyre többször engedik a gyermekeknek a tévézést, mobilozást, tabletezést. A szülői home-office, a nagyobb testvérek on-line oktatása, a gépek előtt töltött munkaidő, illetve tanulás, az ezekből fakadó időhiány mintaként szolgál a kisebbek számára is, valamint a szülők feszültsége, fáradtsága azt eredményezi, hogy engedékenyebbek, ezért a kisebbek is több időt töltenek a képernyők előtt. A fent említettek erősen hatnak a beszéd-, mozgás-, szociális fejlődésre, valamint az érzelem- és viselkedésszabályozásra is. Ezek megoldásában továbbra is segítséget nyújt a szülő-csecsemő konzultációs találkozás.

2021. december 31-i állapot szerint létszám adatok:

A gondozott családok száma 204.

Várandós anyukák száma 38 fő.

Csecsemő létszám: 35.

Kisded: 69.

Kisgyermek: 139.

Fejlődési rendellenességgel illetve halva született csecsemő nem jött a világra.

Életkorhoz kötött szűrések alakulása:

2021-ben a kiszűrt elváltozások száma a duplájára emelkedtek az előző évhez képest. A szociális és emocionális téren tapasztalt elváltozások száma csaknem megháromszorozódott. A fent leírtaknak megfelelően megnövekedett a mozgásfejlődésben, a beszédfejlődésben, a szociális fejlődésben, a látásélesség vizsgálatnál talált elváltozások száma.

Mozgásszervi elváltozások aránya nem változott a tavalyihoz képest. A tapasztalat továbbra is azt mutatja, hogy a gyermekorvosok ortopédiai szakrendelésre csak komolyabb mozgásszervi elváltozás esetén, illetve a beiskolázás évében küldik a gyermekeket. A járvány miatt számtalan szakrendelés, köztük a gyógytorna sem volt elérhető. További nehézséget okoz, hogy Várpalotán megszűnt az ortopédiai szakrendelés és Veszprémbe nehezebb/hosszadalmasabb a szakrendelőbe való bejutás.

Gyakori az eltérés a finommotorika területén, szociális téren, illetve a különböző fokú beszédhiba. A szociális lemaradások a járvány miatt beszűkült élettér, a közösségi programok hiányával is magyarázhatóak. A korábbi évekhez képest az elhízás aránya emelkedett még.

Anyatejes táplálás:

A szoptatás a tavalyi évhez képest csökkenést mutat.

Kapcsolat más szervezetekkel, intézményekkel:

Szoros kapcsolatot tartanak fenn a helyi Gyermekvédelmi Szolgálat családgondozóival, óvodával, bölcsődével. A családgondozókkal közösen gondozott családokról rendszeresen konzultáltak személyesen, valamint gyakoriak voltak a közös családlátogatások.

Egyéb szakmai tevékenység:

A területi védőnő heti 2 órában „*Integrált szülő-csecsemő konzultációt*” tart, amely a kora gyermekkorban (0-5 év) időszakában használható prevenciós és intervenciós módszer. Az érzelmi- és viselkedésszabályozási problémák (regulációs zavarok), kapcsolati nehézségek és egyéb korai testi-lelki problémakörök kezelését, enyhítését célozza meg, amellyel a kiegyensúlyozott szülő-gyermek kapcsolatot és a harmonikus fejlődés lehetőségét támogatja.

Beszámoló az Iskola Védőnői Szolgálat 2020/2021-s tevékenységéről

A 2020/2021-es tanév védőnői munka szempontjából eredményesnek mondható, mivel az iskola védőnő folyamatosan jelen tudott lenni az iskolák életében.

2020. október elsején beiratott tanulók száma a következőképpen alakult:

Horváth István Általános Iskola: 309 fő, ebből SNI: 34 tanuló, Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium: 144 fő, ebből SNI: 78 fő.

A védőnő a tanév során előírt kötelező oltásokat, megszervezte, elvégezte, az igényeknek megfelelően egészségneveléssel kapcsolatos órákat megtartotta a táplálkozás, szerelem, párkapcsolat, szexuális felvilágosítás, fogápolás, stb. témaköreiben.

Az iskolavédőnő több volt, már elballagott diákkal tartja a kapcsolatot.

A nyáron a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival Családi nap szervezésében vett részt.

A szakvizsgálatokkal kapcsolatban továbbra is az a tapasztalat, hogy az általános iskolában együttműködőbbek a szülők. Valószínű, hogy a középiskolában sok esetben nem is jut el a szülőkhöz a szülői tájékoztató.

IV. A házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés tevékenysége:

Házi segítségnyújtás

A házi gondozottak száma 2021. decemberében lezárt adatok szerint 40 fő volt. Az év során 53 személyt láttak el a házi gondozók.

Tevékenységük szerteágazó és az ellátott egészségügyi állapotától, az időjárástól, illetve évszaktól függ. Leggyakoribb tevékenység a bevásárlás, gyógyszer felíratása, kiváltása, mosdatás, tisztázás, fürdetés, kötözés, szakorvoshoz kísérés, háztartási munkák elvégzése.

Időszakosan fabehordás, hólapátolás, csúszásmentesítés.

A hozzátartozókkal 2021-ben is együtt tudtak működni, bár előfordulnak olyan esetek, amikor rokon nincs elérhető közelségben, illetve egyáltalán nem lelhető fel.

Ritkán, de továbbra is jellemző, hogy a hozzátartozók - leginkább a gyermekeik – nehezen veszik tudomásul, hogy szüleik elesetté váltak és segítségre, támogatásra szorulnak, amennyiben közel laknak – gyakori látogatásra, rendszeres telefonos kapcsolattartásra lenne szükségük.

A felnőtt gyermek általában a támaszt a házi gondozóban látja, azonban a gondozó nem pótolja a családot, az unokákat.

A járvány miatt sajnos egész évben jellemző volt, hogy nem teljes létszámmal dolgoztak a házi gondozók. Kevés olyan hét fordult elő, hogy minden munkavállaló jelen lett volna. Ezt a helyzetet nem csak a saját, hanem a gyermekeik lebetegedése is okozta. Rendszeressé vált a reggeli munkafelvétel utáni helyettesítések átbeszélése az állandó hiányzások miatt. A logisztikázás szinte a munkafolyamat szerves részévé vált. Hiányzások miatti gondozások nem maradtak el.

Az elmúlt évben 3 gondozó esett át a járvány okozta fertőzésen. Különös odafigyelést igényelt újbóli munkába állásuk, hiszen a gondozottak kivétel nélkül krónikus beteg, idős emberek, akiknek az immunrendszere sem működik megfelelően. Továbbá különösen figyeltünk a családtagok járvány okozta lebetegedéseire, hiszen hiába szűnt meg a karantén kötelezettség a nem beteg családtagok számára, valamint hibába voltak tünetmentesek, nem vállaltak kockázatot egy esetleges fertőző veszélyes helyzet megteremtésére, így ők is otthon maradtak.

A gondozottak halálának okai között a járvány okozta lebetegedések is szerepeltek.

Az idős személy állapotromlása megtörténhet egyik napról a másikra, akár teljes kiszolgáltatottsággal párosulva. Aki előző nap még fennjáró volt, pár napos kórházi tartózkodás után ágyhoz kötötten pelenkával tér haza. Amennyiben tudatában van állapotromlásával, mentálisan is rossz állapotba kerül. Ezen okok miatt is a házi gondozók szorosan együttműködtek a házi orvosokkal, a családsegítő munkatárssal, a polgármesteri hivatal dolgozóival, illetve igény szerint a szakorvosokkal és a kórházi szociális munkással.

Munkájukat általában az ellátottak mentális állapota nehezíti. Ez leginkább abban az esetekben érezhető, amikor hozzátartozó nincs, vagy messze lakik.

A házi gondozók nem hagyják magukra az idős személyeket és mindent megtesznek, hogy rugalmasan és gördülékenyen rendeződjene az idős személyek körüli vizsgálatok, valamint hogy otthoni körülményeik megfelelőek legyenek számukra.

Szociális étkeztetés

A szociális étkezők száma a 2021. december 31-én lezárt adatok alapján 55 fő volt. Az év során 76 személy részesült étkezésben.

Jellemzően az életkoruk és az életkorral együtt járó egészségi állapot és önellátó képesség csökkenés az oka a napi egyszeri meleg étel igénylésének.

V. Beszámoló a Bölcsőde tevékenységéről:

A működés rendjét „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” című módszertani levél részletezi, amely az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet gondozásában jelent meg. A bölcsőde, mint gyermekintézmény a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 6-36 hónapos korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást, nevelést.

A nevelési év folyamán 42 gyermek részesült bölcsődei ellátásban, továbbá egy SNI kisgyermeket is ellátnak. A két 12 fős csoportban a gyermekek jellemzően 1 – 3 éves életkorúak.

Az elmúlt év során több alkalommal várakozni kellett a férőhelyre, de többnyire mindig egyeztetni tudtak a szülőkkel és sikerült mindenkinek megfelelő megoldást találni.

A bölcsődébe továbbra is folyamatos a beszoktatás, vagyis amint egy – egy kisgyermek távozik az óvodába, vagy másik intézménybe, esetleg elköltözik azonnal betöltésre kerül a megüresedett helye. A gyermekek érdekeit mindig szem előtt tartott döntéseket hoztak, ezért folyamatosan egyeztettek a szülőkkel, a bölcsőde orvosával és az óvodával.

A szülőkkel való kapcsolattartás eszközei az intézményben a szülői értekezlet, a hirdető tábla, az üzenő füzet, a bölcsődei facebook csoport és természetesen a mindennapi találkozások érkezéskor, távozáskor.

Az SNI-s kisgyermekhez ellátogatott a fejlesztő pedagógus, több alkalommal a védőnő is, akik megfigyelték a csoportban történő viselkedését. A pedagógustól és a védőnőtől többször kértek segítséget a felmerülő problémához.

A jelzőrendszer tagjaival, így a gyermekjóléti szolgálattal, az óvodával, a gyermekorvossal jó a kapcsolat. Az intézménybe járó gyermekek szüleinél nem tapasztaltak párkapcsolati problémákat, bántalmazásra utaló jeleket, anyagi problémákat.

A gyermekprogramok megszervezésre kerültek a bölcsődében. Ezek a rendezvények sosem nyilvánosak, hiszen életkorukból adódóan a gyermekeket rendkívül megzavarná a sok ismeretlen ember. Szívesen tartottak a szülők kérésére születésnapot. Minden évben ellátogat a Mikulás és a gyermekek életkorának megfelelően megünneplik a gyermeknapot, a karácsonyt, a húsvétot és a farsangot.

Pétfürdő, 2022. március 10.

Papp Alexandra
intézményvezető

